

FINANSMINISTERIET

Hverdagen tilbage – nu ser vi fremad

Finanslovforslaget 2022
August 2021

2022

FINANSMINISTERIET

Hverdagen tilbage – nu ser vi fremad

Finanslovforslaget 2022
August 2021

2022

Hverdagen tilbage
– nu ser vi fremad

Finanslovforslaget 2022
August 2021

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Udgiftspolitisk Center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33
fm@fm.dk

Omslag: Bgraphic
Foto: iStock
Tryk: Rosendahls a/s
Oplag: 1.000
ISBN: 978-87-94088-20-6

Elektronisk publikation:
Produktion: AbleDocs
ISBN: 978-87-94088-21-3

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Forord

Coronapandemien og håndteringen heraf har været regeringens hovedprioritet det foregående år. Vi har oplevet et økonomisk tilbageslag, men en stærk og resolut krisehåndtering har gjort, at Danmark er kommet stærkt ud af krisen. I dag er hovedparten af danskerne færdigvaccinerede mod COVID-19.

Økonomien er allerede i bedring. Det skyldes ikke mindst betydelige hjælpepakker aftalt med brede flertal i Folketinget og arbejdsmarkedets parter, som har holdt hånden under danske lønmodtagere og danske virksomheder. Samtidig har vi investeret massivt i at få dansk økonomi sikkert gennem krisen, og vi har investeret i langsigtede løsninger for den grønne omstilling. Det ser vi allerede frugterne af. Vi oplever allerede i år den største vækst i 15 år. Samlet set viser håndteringen af coronapandemien, at politik gør en forskel.

Nu ser vi ind i en mere almindelig hverdag. Med godt gang i økonomien skal vi være mere tilbageholdende. Vi strammer derfor finanspolitikken for at understøtte et stabilt og balanceret opsving. Det er det eneste ansvarlige.

Vi har i regeringen løbende prioriteret velfærden og sikret, at pengene følger med, når vi bliver flere børn og ældre. Vi har med klimaloven sat en ambitiøs målsætning for drivhusgasudledningen i 2030, og vi har indgået en række store grønne aftaler, som skal være med til at sikre opnåelsen af denne målsætning.

Med dette finanslovsforslag bygger vi videre på, at Danmark skal hænge bedre sammen. Det er centralt for at sikre balance og en udvikling, hvor landsdelene ikke glider fra hinanden.

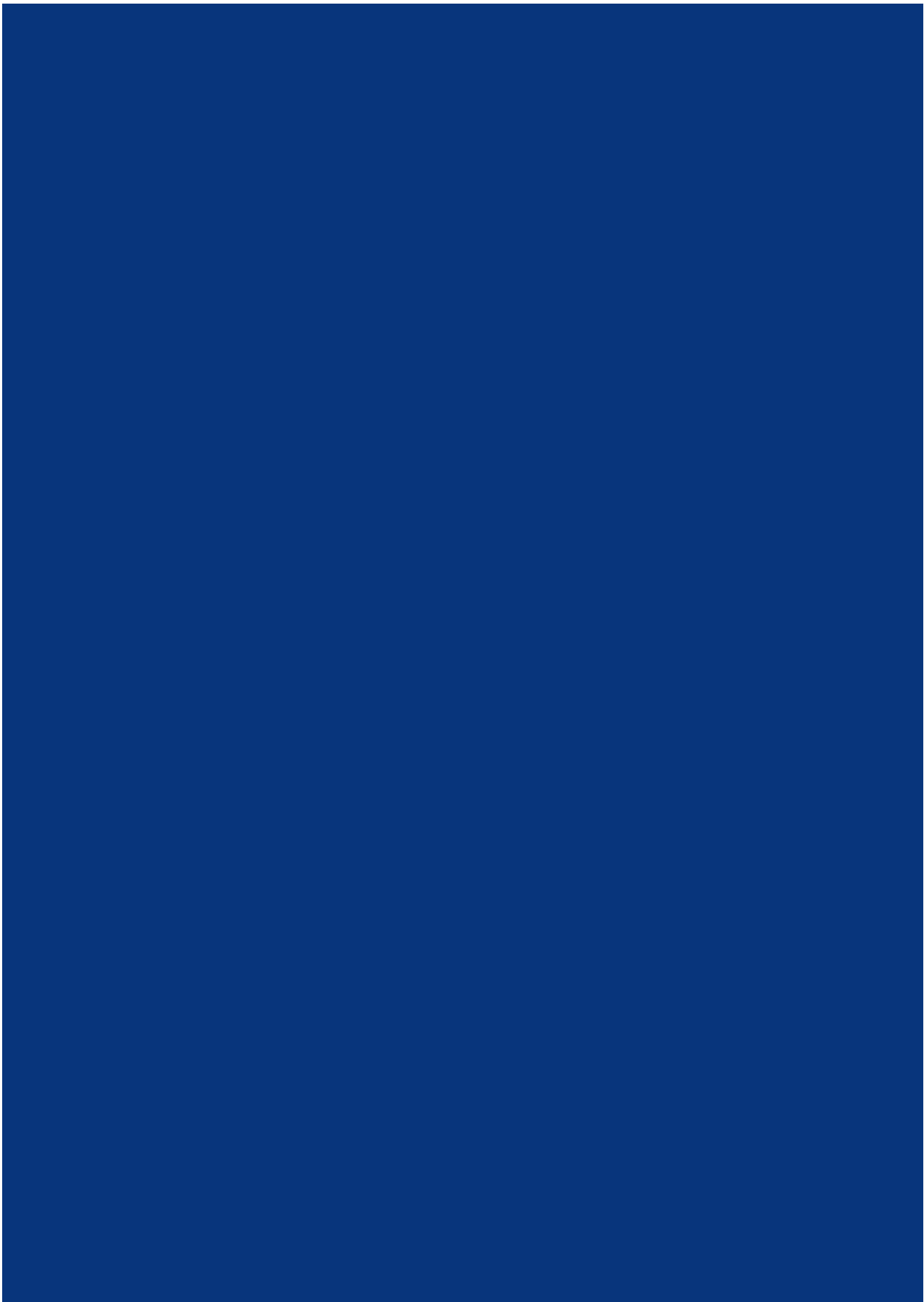
Vi vil endvidere lægge en solid bund under kriminalforsorgens økonomi forud for en politisk flerårsaftale herom. Kriminalforsorgen løser en stor og vigtig opgave med at holde samfundet trygt og sikkert. Det er en central prioritet for regeringen.

Det er endvidere centralt for regeringen, at vi ser fremad og investerer i langsigtede løsninger på grundlæggende udfordringer for dansk økonomi og vores samfund som et hele. Regeringen har derfor indledt et reformprogram med et tiårigt perspektiv, der har til formål at øge væksten og velstanden i Danmark.

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Nicolai Wammen'. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Nicolai Wammen
Finansminister

1. Hverdagen tilbage

Det seneste år har Danmark i høj grad været præget af COVID-19. Pandemien har markant ændret måden, vi har levet sammen på. Som følge af en resolut krisehåndtering og effektiv udrulning af vacciner er hverdagen tilbage for de fleste virksomheder og borgere. I dag er samfundet så godt som fuldt genåbnet.

Danmark har klaret sig godt igennem coronakrisen. Det gælder på sundhedsområdet, hvor der er leveret en stor fælles indsats for at holde smitten under kontrol. Noget som samfundet, sundhedsvæsenet, erhvervslivet og hver enkelt dansker har bidraget til. I dag er hovedparten af den danske befolkning vaccineret.

Også på det økonomiske område er Danmark kommet godt igennem coronakrisen. Tilbageslaget sidste år blev mindre end først frygtet, og der er nu stærk fremgang.

Forbrugslysten har været stor siden genåbningen i foråret, og virksomhederne har haft travlt med at ansætte. I løbet af ganske kort tid er beskæftigelsen steget til et rekordniveau. Fremgangen er et resultat af den enorme indsats, som virksomheder, borgere, organisationer og offentlige myndigheder og institutioner har ydet under coronakrisen. Dansk økonomi har på den baggrund rejst sig hurtigt, og hjælpepakkerne har været afgørende for, at det har været muligt. Det har været centralt, at regeringen har handlet hurtigt og resolut på kritiske tidspunkter.

Den stærke fremgang betyder imidlertid også, at dansk økonomi er i en begyndende højkonjunktur, og mange virksomheder har de seneste måneder haft svært ved at finde medarbejdere. Det er et stort problem, at vi på den ene side har virksomheder, som mangler hænder – også ufaglærte. Og på den anden side har en stor gruppe af unge, som hverken er i job eller uddannelse, og alt for mange ikke-vestlige indvandrere på passiv forsørgelse. Det skal vi gøre noget ved. Det økonomiske opsving giver en unik mulighed for, at flere borgere på kanten af samfundet kan komme ind på arbejdsmarkedet og bidrage aktivt til fællesskabet.

Når der er godt gang i hjulene i økonomien, skal vi i finanspolitikken være mere tilbageholdende. Vi kommer til at stramme op og reducere underskuddet på de offentlige finanser næste år. Det er det ansvarlige at gøre. Det bliver i år en mere begrænset finanslov med få centrale prioriteringer.

Det er afgørende for regeringen, at vi til stadighed ser på de afgørende udfordringer for dansk økonomi og for vores samfund som et hele. Når vi kan bekæmpe en pandemi sammen, så kan vi meget mere sammen. Vi skal gå til samfundets andre store udfordringer med samme beslutsomhed, og vi skal tage fat om de områder, som er afgørende for Danmarks udvikling de næste ti år.

Derfor har regeringen indledt et reformprogram med et tiårigt perspektiv, der skal styrke dansk økonomi og samfundsmodellen på områder, som er afgørende for Danmarks udvikling. Som samfund skal vi gribe det økonomiske opsving, Danmark står foran, og de gode grønne job der følger med den grønne omstilling. Et element i arbejdet med regeringens reformprogram bliver derfor ikke bare at

sikre den nødvendige arbejdskraft, men også at sikre bedre job og gøre Danmark endnu stærkere på andre fronter. Det er en gevinst både for samfundet og den enkelte at være i job og tage del i fællesskabet.

Vi skal træffe de beslutninger, der vil stille Danmark så stærkt som overhovedet muligt. Beslutninger der vil påvirke, hvor vores samfund er om ti år. Vi er klar til at se på gamle problemer med nye øjne, gøre op med dogmer og styrke vores samfundsmodel og økonomi.

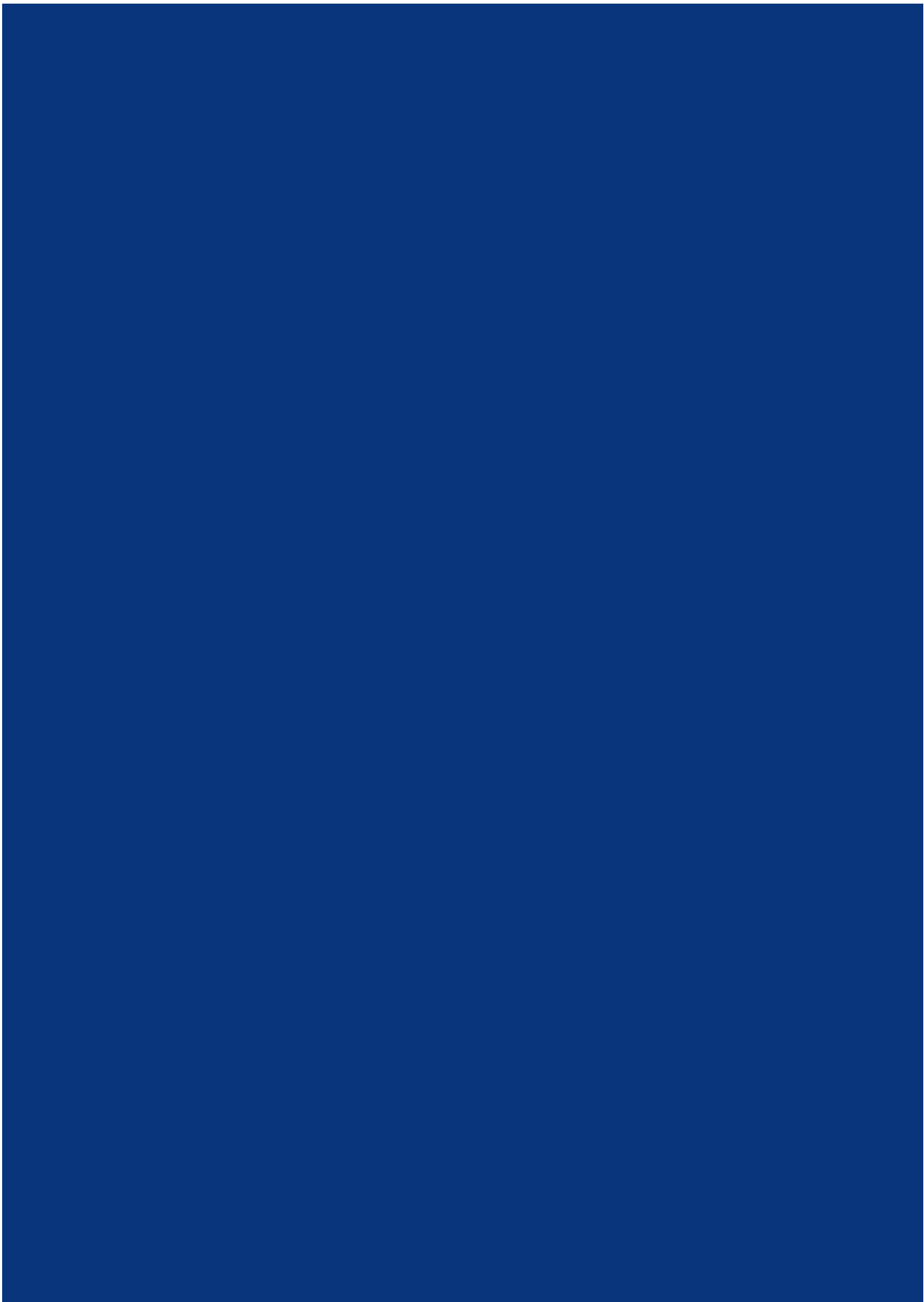
Det er en løbende central opgave for regeringen, at Danmark er et velfærdssamfund for alle, hvor pengene følger med, når der bliver flere børn og ældre. Dette har regeringen sikret bl.a. i de årlige økonomiaftaler med kommuner og regioner, hvor vi også har givet et yderligere løft af velfærden.

På klimaområdet har regeringen sammen med Folketinget gennemført en række tiltag, herunder fx den grønne skattereform, som bl.a. har gjort det dyrere at forurene og dermed giver virksomheder et incitament til at omstille sig. Vi støtter investeringer i energieffektiviseringer massivt, og med *Aftale om grøn omstilling af vejtransporten* har vi en forventning om 775.000 grønne biler på de danske veje i 2030. Derudover er det aftalt at gøre status i 2025 og drøfte yderligere tiltag samt finansiering for at nå ambitionen om, at der skal være 1 mio. grønne biler i 2030. Derudover arbejder regeringen med afsæt i *Klimaaf tale for energi og industri mv.* for at etablere verdens første energigør.

Regeringen vil med sin kommende digitaliseringsstrategi følge op på anbefalingerne fra Digitaliseringspartnerskabet, så virksomhederne og den offentlige sektor kan realisere potentialerne i den digitale omstilling.

Sammenhængen mellem land og by er også en central dagsorden for regeringen. Vi indgik før sommeren en politisk aftale med alle Folketingets partier om infrastrukturinvesteringer frem mod 2035 for i alt ca. 160 mia. kr. Det er en aftale, som binder landet sammen og sikrer sammenhæng. Vi har ligeledes med opbakning fra Folketinget sørget for en bedre fordeling af uddannelserne på tværs af landet. Og regeringen vil følge op med yderligere initiativer, som skal sikre, at udviklingen både i byerne og på landet går hånd i hånd, og at sundhedsvæsenet kommer tættere på borgeren. Det indebærer bl.a. større nærhed og sammenhæng i sundhedsindsatsen, så flere tilbud samles samme sted, og en række nye initiativer, som vil have fokus på at sikre flere billige boliger i især de større byer.

Regeringen vil endvidere med finanslovsforslaget fastholde fokus på at sikre trykthed og tillid i befolkningen og til de statslige institutioner. Regeringen indgik sidste år en ambitiøs aftale for politiets fremadrettede økonomi, der sikrer et moderne politi tættere på borgerne. Og regeringen vil i efteråret ligeledes invitere Folketingets partier til forhandlinger om en ny flerårig ramme for kriminalforsorgens økonomi.

2. Finanslovsforslaget for 2022

Velfærd

Det er en central prioritet for regeringen, at Danmark er et velfærdssamfund for alle, hvor pengene følger med, når der bliver flere børn og ældre.

Med aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi har regeringen understøttet velfærden ved at dække de ekstra omkostninger i 2021 som følge af COVID-19. Dette videreføres i 2022. Aftalerne giver samtidig et løft til velfærden på 1,4 mia. kr. i kommunerne og 1,2 mia. kr. i regionerne i 2022. Det giver mulighed for at dække den demografiske udvikling, ansætte flere velfærdsmedarbejdere og udvikle kernevelfærden til gavn for borgerne.

Aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi i 2022 bygger oven på de to forudgående års løft af de økonomiske rammer til velfærd i kommuner og regioner. Efter en årrække med begrænsede løft satte regeringen i 2020 en ny retning med en udbygning af kernevelfærden, hvor pengene følger med, når der bliver flere børn og ældre. Det sikrer, at der kan ansættes flere velfærdsmedarbejdere, og kernevelfærden kan udvikles med fokus på kvalitet til gavn for borgerne.

Det giver bedre rammer til de mange dygtige sygeplejersker, social- og sundhedsmedarbejdere, pædagoger og alle andre velfærdsmedarbejdere, der hver dag arbejder hårdt for at gøre en positiv forskel for den enkelte borger.

Regeringen har med sine tre første aftaler om kommunernes økonomi samlet løftet rammen til velfærd markant mere end i de ti seneste økonomiaftaler forud for, at regeringen tiltrådte.

På det regionale område har regeringen med de tre første aftaler løftet regionernes økonomi mere, end der samlet set blev løftet i de seks seneste økonomiaftaler forud for, at regeringen tiltrådte.

Regeringen fortsætter med at sætte velfærden i første række. Til efteråret fremsætter regeringen et lovforslag til en velfærdslov, som indfører en forpligtelse til hvert år at tilrettelægge udgiftspolitikken, så den skønnede offentlige forbrugsvækst som minimum modsvarer det demografiske træk. Det betyder, at pengene også i fremtiden vil følge med, når der kommer flere børn og ældre.

I tillæg til de væsentlige løft af rammerne til velfærd i kommuner og regioner har regeringen og aftaltpartierne med de seneste to finanslovaftaler prioriteret markante løft til bl.a. bedre normeringer i dagtilbud, flere lærere i folkeskolen, en styrket ældrepleje, en styrket psykiatri og flere sygeplejersker. Det har bidraget yderligere til at styrke den borgernære kernevelfærd på en række vigtige områder.

Boks 1

Udvalgte løft af velfærd i kommuner og regioner

- **Minimumsnormeringer i dagtilbud.** Med henblik på at understøtte høj kvalitet i dagtilbuddene blev der i forlængelse af aftalerne om finansloven for henholdsvis 2020 og 2021 indgået aftale om at indføre minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet fra 2024 og et løft af normeringerne i årene frem til da. Med aftalen er der afsat 0,5 mia. kr. i 2020, 0,8 mia. kr. i 2021, 1,0 mia. kr. i 2022, 1,4 mia. kr. i 2023 og 1,8 mia. kr. fra 2024 og frem. Det skal bl.a. sikre bedre normeringer i vuggestuer og børnehaver i hele landet, så børn kan mødes af engageret og kvalificeret pædagogisk personale med tid og ressourcer til at sikre høj kvalitet.
- **Flere lærere i folkeskolen.** Med *Aftale om finansloven for 2020* blev der afsat ca. 400 mio. kr. årligt stigende til ca. 800 mio. kr. årligt i 2023 og frem til flere lærere i folkeskolen. Midlerne til flere lærere styrker skolernes rammer og gør det muligt at lave endnu bedre undervisning til gavn for eleverne.
- **Flere hænder og højere faglighed i ældreplejen.** Med *Aftale om finansloven for 2021* blev der afsat ca. 0,5 mia. kr. årligt til højere faglighed og flere ansatte i ældreplejen for at give bedre vilkår for vores ældre. Det skal give mulighed for mere tid til pleje, omsorg og nærvær i mødet med den enkelte borger. Det skal dertil bidrage til at højne kvaliteten af ældreplejen ved at sætte fokus på fagligheden.
- **Styrket psykiatri.** Med *Aftale om finansloven for 2020* blev der prioriteret 600 mio. kr. i 2020 og frem til at styrke psykiatrien. Midlerne skal styrke forholdene for personer med psykiske lidelser eller psykisk mistrivsel og samtidig understøtte langsigtede løsninger. Rammen anvendes bl.a. til oprettelse af flere sengepladser, en styrket akutindsats samt en øget kapacitet på Sikringen. Som en del af den samlede ramme er der afsat 90 mio. kr. til en øget kapacitet i retspsykiatrien.
- **Flere sygeplejersker.** Med *Aftale om finansloven for 2020* blev der afsat 300 mio. kr. i 2020 og 600 mio. kr. årligt fra 2021 til ansættelse af flere sygeplejersker. Prioriteringen muliggør, at der fra 2021 kan ansættes 1.000 flere sygeplejersker.

For at imødegå sundhedsvæsenets udfordringer med flere ældre og flere patienter med kroniske lidelser har regeringen endvidere med *Aftale om sammenhæng og nærhed (sundhedsklynger)* med KL og Danske Regioner (juni 2021) aftalt etableringen og formaliseringen af 'sundhedsklynger' omkring hvert af de 21 akuthospitaler.

Boks 2

Etablering af forpligtende sundhedsklynger

- Der etableres forpligtende og formaliserede 'sundhedsklynger' omkring hvert af de 21 akuthospitaler med repræsentanter fra sygehuse/region, kommunerne og almen praksis i akutsygehusets optageområde.
- Sundhedsklyngerne omfatter også psykiatrien.
- De nye sundhedsklynger skal tage fælles ansvar for den fælles population i optageområdet (populationsansvar) med fokus på at løse udfordringer, herunder styrke sammenhæng og bedre behandlings- og rehabiliteringsforløb for de borgere, der har forløb på tværs af regioner, kommuner og almen praksis, og samtidig være en drivende kraft for styrket forebyggelse, kvalitet og omstilling til det nære sundhedsvæsen.
- Myndighedsansvaret er fortsat placeret i regioner og kommuner.
- Sundhedsklyngerne forventes at kunne etableres pr. 1. juli 2022 med forbehold for Folketingets tilslutning. I overgangsperioden frem til etableringen fastlægges hvilke kommuner, der deltager i de enkelte sundhedsklynger, og regioner og kommuner forbereder tilpasningen af eksisterende klynger.
- Der er med aftalen enighed om at prioritere 80 mio. kr. som fælles midler i 2022 til opstart af sundhedsklyngernes arbejde. Midlerne afsættes med en 50/50-fordeling mellem regioner og kommuner.

Klima

Regeringen og størstedelen af Folketingets partier har med klimaloven sat ambitiøse mål for reduktion af Danmarks drivhusgasudledning.

Frem mod 2030 skal drivhusgasudledningen reduceres med 70 pct. i forhold til 1990. Det forpligter, og derfor har regeringen indgået en række aftaler, der skal understøtte en bæredygtig dansk fremtid:

- Aftale om finansloven for 2020
- Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi
- Klimaafale for energi og industri mv.
- Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen
- Aftale om grøn omstilling af vejtransporten
- Aftaler om finansloven for 2021 og stimuli og grøn genopretning
- Aftale om grøn skattereform

Siden 2020 er mankoen i forhold til målet om at reducere drivhusgasudledningen med 70 pct. i 2030 faldet fra ca. 20 mio. tons til 11,8 mio. tons, hvilket primært kan henføres til de grønne aftaler, jf. *tabel 1*. Dertil har regeringen præsenteret et landbrugsudspil, der skønnes at reducere mankoen til 10,2 mio. tons i 2030.

Tabel 1**Oversigt over effekter af den samlede klimapolitik – reduktionsmanko ift. 70-pct.-målsætningen i 2030**

Politisk aftale/initiativ	Reduktionsmanko i 2030 og reduktionseffekter (mio. tons CO ₂ e)	Reduktionsprocent ift. 1990
	2030	2030
Reduktionsmanko iht. basisfremskrivning 2019 (BF19)	19,0	44,8
Beslutning om kuludfasning på Fynsværket	-0,5	
Aftale om Finanslov for 2020	-0,5	
Andre ændringer fra BF19 til BF20	2,0	
Reduktionsmanko iht. Basisfremskrivning 2020	20,0	44,2
Grøn boligaftale 2020	-0,05	
Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi	-0,7	
Klimaafgørelse for energi og industri mv. 2020	-2,7	
Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen	-0,01 ¹⁾	
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten 4. december 2020 ²⁾	-2,1	
Finanslovsafgørelse for 2021/Stimuli og grøn genopretning	-0,2	
Aftale om grøn skattereform – fase 1	-0,5	
Strategi for bæredygtigt byggeri	Understøttende	
Andre ændringer fra BF20 til KF21	-1,9	
Klimastatus og fremskrivning 2021 (KF21)	11,8	55,0

Anm.: De skønnede effekter er opgjort partielt, og der kan være overlap mellem de skønnede effekter, hvilket der tages højde for i den samlede vurdering i Klimastatus- og fremskrivning 2021.

- 1) Det skønnes, at der knytter sig en generel usikkerhed til beregningens forudsætninger, der giver anledning til en usikkerhed på +/- 25 pct. på ovenstående resultatangivelser.
- 2) Heraf skønnes det, at den kilometerbaserede vejafgift for lastbiler ved en CO₂-differentiering vil reducere CO₂-udledningen med 0,1 mio. ton i 2025 og 0,2 mio. ton i 2030, hvor det lægges til grund, at afgiften kan CO₂-differentieres.

Kilde: Redegørelse for Klimaeffekter 2020 og Klimastatus og fremskrivning 2021.

Prioriteter på finanslovsforslaget for 2022

Flere muligheder for land og by og et sundhedsvæsen tættere på borgeren

Det er en central prioritet for regeringen at skabe et mere sammenhængende og balanceret Danmark, hvor der er adgang til gode velfærdstilbud i form af bl.a. uddannelser, skoler, tryghed, job og sundhed i alle dele af landet, uanset hvilket postnummer man befinder sig i. Der skal være velfungerende byer, levende landdistrikter og stærke lokalsamfund i hele Danmark. Samtidig er det regeringens ambition, at hovedstaden og de større byer i Danmark skal være kendetegnet ved at have plads til alle og med gode vilkår at bo, leve og arbejde i.

Regeringen har allerede indgået en række aftaler med henblik på at sikre en bedre balance mellem land og by. Med udligningsaftalen skabes et mere robust og enkelt udligningssystem, der giver stabilitet og forudsigelighed om de økonomiske rammer for kommunerne. Flerårsaftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 bidrager til en større decentralisering inden for politiet med bl.a. etablering af 20 nye nærpolitistationer fordelt på ti enheder på hver side af Storebælt. Etableringen af otte nye skattecentre uden for hovedstadsområdet i perioden 2020-2023 styrker skattekontrollen og sikrer et skattevæsen, der er til stede i hele landet. Og endelig har regeringen med et bredt flertal af Folketingets partier i juni 2021 indgået en aftale om investeringer i infrastruktur for mere end 160 mia. kr., heraf ca. 106 mia. kr. til nye projekter i 2022-2035, der skal bidrage til at binde Danmark sammen og gøre samfundet rigere uden at gå på kompromis med en grøn fremtid.

Regeringen afsætter med forslag til finansloven for 2022 ca. 430 mio. kr. i 2022, ca. 510 mio. kr. i 2023 og ca. 545 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til initiativer, der yderligere skal understøtte et Danmark, der hænger bedre sammen.

Den afsatte ramme skal bl.a. bidrage til at finansiere udspillene *Tættere på – Flere uddannelser og stærke lokalsamfund* og *Tættere på – Grønne byer og en hovedstad i udvikling*. Udspillene omfatter bl.a. en grundlæggende ændring af uddannelseslandkortet, hvor bedre vilkår for at drive uddannelser skal medvirke til, at flere unge uddannes rundt om i hele Danmark, samt en række initiativer, der skal puste nyt liv i bymidterne som et samlingssted for borgere.

Den afsatte ramme målrettes ligeledes en stærk og bæredygtig hovedstad med grønne åndehuller samt gode muligheder for et aktivt idræts- og friluftsliv og byer i hele landet med renere luft og grønnere biltrafik. En række af de allerede præsenterede initiativer til at fremme balancen mellem land og by fremgår af *boks 3*.

Boks 3

Større initiativer præsenteret til at fremme balancen mellem land og by

- Udflytning af uddannelsespladser
- Bedre adgang til lån i landdistrikterne
- Krav om strategisk planlægning for bymidter
- Fornyelse af bymidter og lokale velfærdsfunktioner
- Forsøgsordning med frie bymidter
- Skærpelse af miljøzoner
- Mulighed for nulemissionszoner forbeholdt el-køretøjer mv.
- Mulighed for forbud mod ældre brændeovne i områder med kollektiv varmforsyning
- Mere bynatur
- Markant flere idrætsfaciliteter i København og på Frederiksberg

Kilde: Udspillet *Tættere på – flere uddannelser og stærke lokalsamfund* (maj 2021) og udspillet *Tættere på – Grønne byer og en hovedstad i udvikling* (maj 2021).

Regeringen vil dertil senere på året præsentere yderligere initiativer bl.a. på sundhedsområdet med fokus på at bringe sundhedsvæsenet tættere på borgeren.

Regeringen ønsker større nærhed og sammenhæng i sundhedsindsatsen, så borgerne får lettere adgang til behandling lokalt, og flere tilbud samles ét sted, hvorved borgere med fx kroniske sygdomme ikke skal rejse unødigt langt eller møde op mange forskellige steder i deres forløb.

Et af de konkrete tiltag bliver etableringen af nærhospitaller, der skal sikre mere tilgængelighed til behandling af visse sygdomme, som fx løbende opfølgning på udvalgte kroniske lidelser.

Dertil er det for regeringen vigtigt med blandede og mangfoldige byer, hvor der er plads til alle. Det er helt afgørende for sammenhængskraften, at de største byer ikke lukker sig om sig selv og bliver enklaver for de mest velhavende. Det skal være muligt for alle, uanset indkomst, at bosætte sig i København, på Frederiksberg, i Aarhus mv. Derfor vil regeringen i løbet af efteråret foreslå en række nye initiativer, som vil have fokus på at sikre flere billige boliger i især de større byer.

Prioritering af kriminalforsorgen

Kriminalforsorgen løser en stor og vigtig opgave med at opretholde et trygt og sikkert samfund. Et stigende antal indsatte og færre ansatte udfordrer kriminalforsorgens fysiske rammer og presser de ansatte, som samtidig oplever mere forhædede og negativt styrende grupper af indsatte end tidligere.

Regeringen ønsker derfor at forbedre kriminalforsorgens fysiske rammer og styrke fastholdelse og rekruttering af det uniformerede personale, bl.a. med et fokus på uddannelse, bedre rammer for opgaveløsningen og et styrket arbejdsmiljø. Samtidig skal de indsatte opleve et klart fokus på ret og pligt. Indsatte, der skaber utryghed og udsætter de ansatte i fængsler og arrester for trusler og voldelige overfald, skal mødes med klar konsekvens og et minimum af privilegier, mens indsatte, der lever

op til deres pligter og viser, at de gerne vil leve et liv uden kriminalitet, skal have den fornødne støtte og tilbud.

Regeringen vil i efteråret 2021 invitere Folketingets partier til forhandlinger, hvor regeringen vil lægge op til en fuldt finansieret styrkelse af kriminalforsorgens økonomi for 2022-2025.

Der afsættes en reserve på ca. 240 mio. kr. i 2022, 313 mio. kr. i 2023, 382 mio. kr. i 2024 og 440 mio. kr. i 2025, der kan indgå som finansiering i en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen.

Reserver til prioritering af velfærd, grøn omstilling mv. samt initiativer målrettet arbejdsmarkedet

Reserve til forhandlinger om finansloven

Regeringen har på finanslovsforslaget afsat en forhandlingsreserve på 1,2 mia. kr. årligt i 2022-2025 til nye prioriteringer, der skal aftales med aftalepartierne bag finansloven for 2022. Midlerne kan bl.a. prioriteres til velfærd samt klima og grøn omstilling.

Bedre match på arbejdsmarkedet

Mange virksomheder rapporterer om mangel på arbejdskraft efter genåbningen af samfundet. Selvom vi ikke står med en egentlig overophedning af det danske arbejdsmarked, så betyder bl.a. genåbningen af samfundet, at mange virksomheder mangler arbejdskraft på samme tid. Samtidig er der visse grupper i samfundet, som stadig er for svagt repræsenteret på arbejdsmarkedet.

Alle har en pligt til at bidrage til samfundet, og den nuværende situation er en mulighed for, at flere kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Regeringen ønsker derfor at understøtte et bedre match på arbejdsmarkedet og styrke rekrutteringsmulighederne for at få alle med. Der afsættes 35 mio. kr. årligt i 2022 og 2023.

Foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet

Regeringen ønsker at prioritere en række af de store velfærdsområder med samlet 840 mio. kr. i forbindelse med udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 (SSA-reserven). Regeringen ønsker særligt at prioritere midler til indsatser og initiativer for de mest udsatte grupper i samfundet, herunder hjemløse, handicappede, ældre og udsatte børn og voksne.

Regeringen ønsker fx at prioritere indsatser for udsatte børn og voksne, herunder en udbredelse af botilbudsteams med henblik på at forebygge vold og drab på botilbud samt en omlægning af hjemløseindsatsen. Derudover ønsker regeringen at prioritere midler til en styrkelse af retssikkerheden og kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet. Også ældreområdet er en høj prioritet, hvor regeringen blandt andet vil afsætte midler til indsatser for at øge livskvalitet, selvbestemmelse og livsglæde samt indsatser for at modvirke ensomhed.

Boks 4

Udvalgte velfærdsområder, som regeringen vil prioritere i udmøntning af SSA-reserven

- **Styrket indsats for udsatte borgere.** Regeringen ønsker at prioritere 159 mio. kr. til bl.a. at understøtte en grundlæggende omlægning af hjemløseindsatsen samt en styrket indsats for de mest udsatte borgere, herunder stofmisbrugere og voldsudøvere.
- **Retssikkerhed for borgere med handicap.** Regeringen ønsker at prioritere 140 mio. kr. til at forbedre retssikkerheden og kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet og vil samtidig igangsætte udviklings- og investeringsaktiviteter til gavn for borgere med handicap.
- **Udvikling af ældreplejen.** Regeringen ønsker at prioritere 100 mio. kr. til ældreområdet, der bl.a. skal gå til indsatser for at øge livskvalitet, selvbestemmelse og livsglæde. Regeringen vil endvidere iværksætte en strategi mod ensomhed, prioritere indsatser mod funktionstab blandt ældre mænd samt afprøve nye måder at tilrettelægge, organisere og udføre tilsyn i ældreplejen med fokus på en dialogbaseret tilgang med inddragelse af pårørende og interessenter.
- **Flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet i job.** Mange med psykiske lidelser eller funktionsnedsættelse ønsker at indgå i de sociale fællesskaber, som beskæftigelse kan give. Regeringen vil prioritere 114 mio. kr. til bl.a. en målrettet indsats for at fremme tilknytningen til arbejdsmarkedet for udsatte borgere, herunder borgere med psykiske lidelser, nedsat funktionsevne samt førtidspensionister.
- **Indsats til bekæmpelse af menneskehandel.** Regeringen ønsker at prioritere 108 mio. kr. til en styrket indsats mod menneskehandel, der bl.a. skal gå til bedre tilbud til ofre for menneskehandel og en stærkere myndighedsindsats.

Øvrige finanslovprioriteter

Regeringen har endvidere prioriteret en række yderligere initiativer på finanslovsforslaget for 2022, jf. boks 5.

Boks 5

Øvrige finanslovprioriteter

Tillid til de samfundsbærende institutioner

- Fortsat prioritering af skattevæsenet (ca. 230 mio. kr. i 2022)
- Prioritering af domstolene, bunkebekæmpelse og IT-understøttelse (ca. 152 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Hotline til hjælp ved digitalt identitetstyveri (ca. 40 mio. kr. i 2022-2025)

Klima og miljø

- Løft af forvaltningen af miljø-, fødevarer- og klimaområdet (ca. 140 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Kemiindsats (ca. 160 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Vandområdeplan 3 (ca. 80 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Forlængelse af drift af klimaatlas og datasystemer vedrørende Terræn, Klima og Vand (ca. 30 mio. kr. i perioden 2022-2025)

Danmarks digitale fremtid

- National strategi for cyber- og informationssikkerhed (ca. 270 mio. kr. i perioden 2022-2024)
- Genopretning af det centrale virksomhedsregister (ca. 113 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Nyt IT-system til Statens Uddannelsesstøtte (knap 400 mio. kr. i perioden 2021-2033)
- Nyt IT-System til Specialpædagogisk Støtte (ca. 38 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Screeningsordning for udenlandske investeringer, herunder IT (ca. 55 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Modernisering af IT i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (knap 120 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Modernisering af de uddannelses- og tilskudsadministrative systemer (ca. 37 mio. kr. i perioden 2022-2025)

Øget robusthed samt fortsat håndtering af COVID-19

- Videreudvikling af digital epidemiovervågning (ca. 50 mio. kr. i perioden 2022-2023)
- Gratis vaccine mod pneumokoksygdom (ca. 32 mio. kr. i 2022)
- Styrkelse af sundhedsmyndighederne (ca. 90 mio. kr. i 2022-2024)
- Hjælp til mennesker med hastigt fremadskridende sygdomme (ca. 40 mio. kr. i perioden 2022-2025)

Forskning, udviklingsbistand og udenrigstjenesten

- Det offentlige forskningsbudget øges ca. 0,6 mia. kr. i 2022 i forhold til 2021 (ca. 25,3 mia. kr. i 2022 svarende til 1 pct. af BNP)
- Udviklingsbistand (øges ca. 235 mio. kr. i 2022 i forhold til 2021 inkl. reguleringsmekanismen)
- Udenrigstjenesten (ca. 557 mio. kr. i perioden 2022-2025)

Øvrige prioriteringer

- Verdensmålsinitiativer i regi af regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål (ca. 99 mio. kr. i perioden 2022-2024)
- Prioritering af Statens Museum for Kunst i Thy, Kattegatcenteret samt Danevirke Museum (ca. 16 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Koordinerende funktion på LGBTI-området (12 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Forlængelse af lufthavnstilsynet (knap 15 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Håndhævelse af konkurrenceloven (ca. 20 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Indsatser målrettet Grønland og Færøerne (80 mio. kr. i perioden 2022-2025)
- Harmonisering af lovgivning i Grønland og på Færøerne (ca. 7 mio. kr. i perioden 2022-2025)

Med henblik på at sikre fortsat handlerum til at håndtere udfordringer som følge af COVID-19 afsættes der endvidere en reserve til løbende håndtering af COVID-19 i 2022 på finanslovsforslaget for 2022 på i alt ca. 4 mia. kr. Reserven udmøntes løbende i takt med behov for indsatser i forbindelse med den videre håndtering af COVID-19 mv.

Decentrale forhandlingsforløb

Som led i forhandlingerne om finansloven for 2022 vil regeringen desuden invitere til drøftelser om:

- Flerårsaftale for kriminalforsorgen
- Medier
- Digitaliseringsstrategi for hele Danmark
- Udmøntning af reserven til social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet
- Fordeling af forskningsreserven

fm.dk

